

BILAG 6: INTERNATIONALE GOOD CASES PÅ UDDANNELSER I OPLEVELSESØKONOMI

Dette bilag giver et overblik over udvalgte internationale uddannelser i oplevelsesøkonomi på

- Columbia College, Chicago: The Arts, Entertainment and Media Management Department
- Department of Cultural Policy and Management, City University, London
- School of Engineering og School of Humanities, Stanford University, San Francisco - Joint Program in Design
- Vlerick Leuven Gent Management School, Leuven, Belgien
- The University of Sheffield Management School, Sheffield

Uddannelserne er udvalgt på baggrund af internationale rankings af særligt business schools.

Listen beskriver en række udvalgte eksempler på god praksis og foregiver ikke at være udtømmende.

Columbia College, Chicago: The Arts, Entertainment and Media Management Department

Hjemmeside: <http://aemmp.colum.edu/>

Generelt om uddannelsen

På denne afdeling af Columbia College har man siden 1982 kunnet tage en MA i Arts, Entertainment and Media. Der undervises i kernefag inden for business og management med fokus på de evner, der er særligt nødvendige inden for underholdningsbranchen.

Formålet med kurserne er at udstyre de studerende med kompetencer til at styre kunstrelaterede kommercielle eller nonprofit organisationer og give dem redskaber til at håndtere teknologiske, politiske, økonomiske og sociale faktorer, der påvirker både management og opfattelsen af æstetik. Der lægges vægt på, at de studerende opnår en forståelse af forholdet mellem kunstnere, forfattere, managere, agenter, producenter, reklamefolk og publikum - samt viden om traditionelle og nye medier.

Kurser

Den bredere indføring i Arts Management supplerer de studerende med specialkurser inden for deres særlige interesseområder:

- **Medie Management:** Film, video og tv-produktion, grafisk design, animation og radio.
- **Musik Management:** Recording science, musikudgivelser, talentmanagement og nye musikmedier.
- **Performing Arts Management:** Musicalteater, symfoniske- og kammerorkestre, musikevents, opera, dans og koncertproduktion.
- **Visual Arts Management:** Museer og gallerier.
- **Arts Entrepreneurship:** Kombinerer den kreative interesse med kompetencer, der gør det muligt at starte egen virksomhed.
- **Fashion/Retail Management:** Giver studerende kompetencer til at arbejde med retail management, mode og marketing. Der lægges vægt på planlægning, produktudvikling, salg, reklame, public relations, dét at opdage nye trends og ny mode.
- **E-Business and New Media Management:** Udstyrer arts managers med viden om nye medier og teknologi.
- **Sport Management:** Fokus på sportsindustrien inden for områderne: Dét at skabe et publikum, box office management, særlige events, karriere- og talentudvikling, markedsføring, broadcasting og mediemanagement.
- **Arts in Youth and Community Development:** Kurser for kunstnere, der arbejder med en professionalisering af 'ungdomskunst'.

Niveau og curriculum

Kurserne inden for arts, entertainment og media management findes både på undergraduate og graduate niveau.

Et almindeligt curriculum for en graduate studerende er relativt fastlagt og størstedelen af fagene er kernefag og dermed obligatoriske fag (37 timer om ugen). Kernefagene er obligatoriske for alle AEMM graduate studerende og består af:

Introduction to Arts Management	1 time
Basic Accounting for Graduate Students	3 timer
Advanced Accounting for Decision Making	3 timer
Financial Management	3 timer
Planning and Policy Making	3 timer
Human Resources	2 timer
Labor Relations or Negotiating Skills	1 time
Data Analysis/Statistics	3 timer
Arts, Media and the Law	3 timer
Marketing/Applied Mkt/Economics	6 timer
AEMM Seminar	3 timer
Decision Making	3 timer
Internship/Thesis	3 timer
Total	37 timer

Dertil kommer de specialiserede fag, 'specialty courses', inden for den enkelte studerendes område. Af disse skal den studerende tage ni timer. Sluttelig består skemaet af tre timer workshops inden for det enkelte område. I alt bliver det 49 timer. Se også <http://aemmp.colum.edu/graduate/degree.htm>

Kontakt og karriere

Columbia College gør meget for at hjælpe de studerende videre i karrieren efter endt uddannelse. Bl.a. er internships en naturlig del af uddannelsen og et udbygget internetbaseret system gør det nemmere for studerende og virksomheder/organisationer at finde hinanden. De akademiske programmer inden for kunst og medier har en 'hands-on'-tilgang til læringen. Deres faciliteter matcher den industrielle standard og som de skriver 'at *Columbia we teach our students to work*'.

Columbia College formidler kontakter mellem virksomheder og studerende hvad enten det drejer sig om internships, studiejob, frivilligt arbejde, free lance projekter eller fast arbejde. Det forhenværende karrierecenter for Arts and Media er nu afløst af en kombineret akademisk/karriere-rådgivning i det nyskabte Advising Center (www.colum.edu/advising).

Dertil kommer oprettelsen af et nyt kontor, som skal hjælpe de studerende med at skabe præsentationer af deres arbejder i form af et portofolio/ en præsentationsmappe (www.colum.edu/portfolio). Desuden afholdes der karriere-events, der ligeså har til formål at skabe kontakter mellem de studerende og deres aftagere. Også kurser og workshops i jobsøgning, jobsamtale, udarbejdelse af ansøgning og free lancing tilbydes de studerende.

Department of Cultural Policy and Management, City University, London

Hjemmeside: <http://www.city.ac.uk/pgrad/artspol/index.htm>

Om instituttet

Her læser knap 200 studerende forskellige management-orienterede fag inden for kunst og kultur (pt. 99 fuldtids og 73 deltids post graduate studerende). Man uddanner kommende administratorer inden for fx museums- og galleriverdenen, 'kulturmanagere', kunstnere, kunstkritikere og entreprenører inden for den kulturelle og kreative verden. Instituttet kombinerer undervisning i management og administrative færdigheder med studiet af etiske, politiske, uddannelsesmæssige og sociale problemstillinger, der er underliggende for praksis, formål og værdigrundlag i kunst- og kulturverdenen.

Arts management programmerne på instituttet er de ældste af slagsen i UK og respekteres højt internationalt, hvilket er med til at tiltrække udenlandske studerende. Desuden samarbejdes der med institutter i andre lande for at øge de studerendes mobilitet. Der er i det hele taget et stærkt internationalt fokus både i instituttets undervisning og forskning. Instituttet lægger vægt på at kvalitetssikre undervisningen og bevare responsiviteten i forhold til omgivelserne og er velanset blandt aftagere/arbejdsgivere. Instituttets post graduate undervisning og forskning fremhæves og placeres højt i sammenlignende uddannelses- og forskningsundersøgelser. Mphil, PhD og kontraktforskning foregår løbende.

Både det fuldtidsansatte og det deltidsansatte personale har professionel erfaring inden for kunstverdenen. Deltidsunderviserne kommer fra nationale, regionale og lokale kunstorganisationer, skuespil- og teaterverdenen, visuel kunst, museer, uddannelse, medierne og kunstjournalistisk.

Postgraduate Diploma in Cultural Management

Typiske studerende har erfaring inden for kunstverdenen og ønsker managementmæssige færdigheder. Der undervises i fag inden for management, uddannelse, marketing, finansiering og fundraising med fokus på den kreative industri, og teorien kombineres med praksis i form af sommerpraktik og forskningsprojekter. Studerende kan bygge videre på uddannelsen ved at skrive en Master Thesis.

MA Arts Management

Studiet fokuserer på Storbritanniens erfaringer med management, økonomi og politik på det kulturelle område. Der inddrages også komparative analyser ift. udlandet.

Obligatoriske fag:

- Kulturel Governance
- Arts Management i praksis

Valgfag (valgfagene er fælles for alle MA uddannelser inden for oplevelsesøkonomi):

- Publikum og marketing
- Uddannelse og kultursektoren
- Human resource management

- Visuel kunst management
- Kulturpolitik
- Markedet i den kulturelle sektor
- Finansiering og erhvervsøkonomi
- Den internationale dimension ift. kulturel governance og samarbejde
- Musik management

MA Arts Criticism

Kurserne har til formål at studere den eksisterende kunstkritik og undersøge, hvordan kunst, æstetik og kritik opstår. Studerende introduceres til moderne kulturkritik - med fokus på skik og brug, strategier og kontekst - og til hvordan henholdsvis konventionel og eksperimenterende kunst påvirker opfattelser og dømmekraft.

Obligatoriske fag:

- Theory of Criticism
- Critical framework (kritisk introduktion til kunstverdenen og dens institutioner, til de sociale, politiske, økonomiske og ideologiske positioner ift. kunst)

Valgfag: se ovenfor.

MA Arts Criticism and Management

Kombinerer dét at kunne bedømme kunst etisk og kritisk med et management-fokus.

Obligatoriske fag:

- Theory of Criticism
- Critical framework
- Kulturel Governance
- Arts Management i praksis
- Museum and Gallery framework (organisation, politik og etik inden for museums og galleri-verdenen)

Valgfag: se ovenfor.

MA Museum and Gallery Management

Henvender sig til studerende, der interesserer sig for policy-making og implementering i gallerier, museer, og lignende organisationer. Kurser lægger vægt på dét at lede gallerier og museer som offentlig service og som kommerciel virksomhed.

Obligatoriske fag:

- Museum and Gallery Framework
- Museum and Gallery Management
- Managing the Visual Arts

Valgfag: Se ovenfor.

Pilotprojekter

I 2003-2004 startede City University på forsøgsbasis en MSc i Informationsmanagement. Dette skete som et samarbejde mellem Department of Information Science and Department of Arts Policy and Management.

MSc in Information Management of Arts

Programmet forbereder studerende på en professionel karriere inden for informationsmanagement i den kulturelle industri. Teori og praksis inden for informationsmanagement kombineres med viden om de særlige behov i kreative og kulturelle organisationer. Fag som informationsmanagement, informationsressourcer og informationsbrugere og kommunikation kombineres med de traditionelle Arts Managementfag (se ovenfor).

MSc in Information Management in Museums and Heritage

Kurserne giver de studerende redskaber til en professionel karriere i informationsmanagement inden for museumsbranchen ved at kombinere fag inden for informationsmanagement med fag inden for management ift. museer og gallerier.

Kontakt og karriere

På instituttets hjemmeside findes der en del links til jobdatabaser, jobtrænings-, og HRMsider inden for kunstverdenen. Her kan de studerende søge hjælp og inspiration til deres karriereforløb og professionelle liv. Instituttets alumneforening og herunder 'Alumni Mentoring'-ordningen har til formål at skabe et netværk mellem nuværende studerende og dimittender, der har kendskab til arbejdslivet. På denne måde sker der en gensidig vidensudveksling, der kan være værdifuld for alle parter.

Instituttets Alumni Mentoring Scheme blev etableret i oktober 2002 og er åben for nuværende og tidligere studerende fra instituttet. Ordningen har til formål at styrke forholdet mellem universitetet og den professionelle verden ved at etablere lærende forhold mellem de nuværende studerende og professionelle fra den kreative og kulturelle sektor, dvs. alumner fra instituttet, der succesfuldt har udviklet deres karrierer inden for sektoren. Dimittender deler ikke bare læringskulturen og universitetserfaringen med de nuværende studerende, de kender også til de professionelle og personlige udfordringer, der møder en, når man vil skabe en karriere i det, der er et spændende men usikkert professionsmiljø. Mentorerne kan blandt andet få gavn af forholdet via den naturlige lederrolle, de pålægges. Målene med ordningen er bl.a. at fremme den pædagogiske, den karrieremæssige og den organisatoriske udvikling, herunder at decentralisere læringen, at udvikle deltagerne personligt og professionelt, at skabe netværk, at udvikle lederevner og at fremme videndeling.

School of Engineering og School of Humanities, Stanford University, San Francisco - Joint Program in Design

Hjemmeside: <http://design.stanford.edu/PD/>

Om programmet

Programmet blev første gang udbudt i 1958 i et samarbejde mellem Mechanical Engineering Department og Department of Art and Art History. Det henvender sig til studerende inden for så forskellige fag som matematik, fysik, computerteknologi, kunst, grafisk design, industrielt design og arkitektur. Målet er uddanne designere, der kan kombinere teknologi og æstetik i udvikling af forskellige produkter.

Design handler ifølge instituttet om at skabe produkter til gavn for samfundet og designeren bruger sin kreativitet og tekniske kunnen til at tilfredsstille samfundets krav og skabe produkter der opfylder de menneskelige behov. Programmet lægger vægt på produktudvikling, kreativitet, risk-taking, æstetik og networking. Det henvender sig primært til studerende, der ønsker at blive ledere eller starte egen virksomhed. Ifølge universitetet starter 10 til 20 pct. af kandidaterne deres egen virksomhed - der nævnes bl.a. følgende eksempler: Convergent Technologies, Fakespace Labs, Concept designs og Xtracycle.

Ulig mange uddannelser inden for industrielt design, lægges der her mindre vægt på underviserledede projekter, designkonkurrencer, formgivning af eksisterende produkter, appearancemodeller, portfolioudarbejdelse og i det hele taget træning og øvelse af almindelige færdigheder. De to krævede masterprojekter for graduate studerende og afgangprojektet for undergraduates betragtes som muligheder for at manifestere en syntese mellem kunst og teknologi og for at flytte grænsen for designets muligheder.

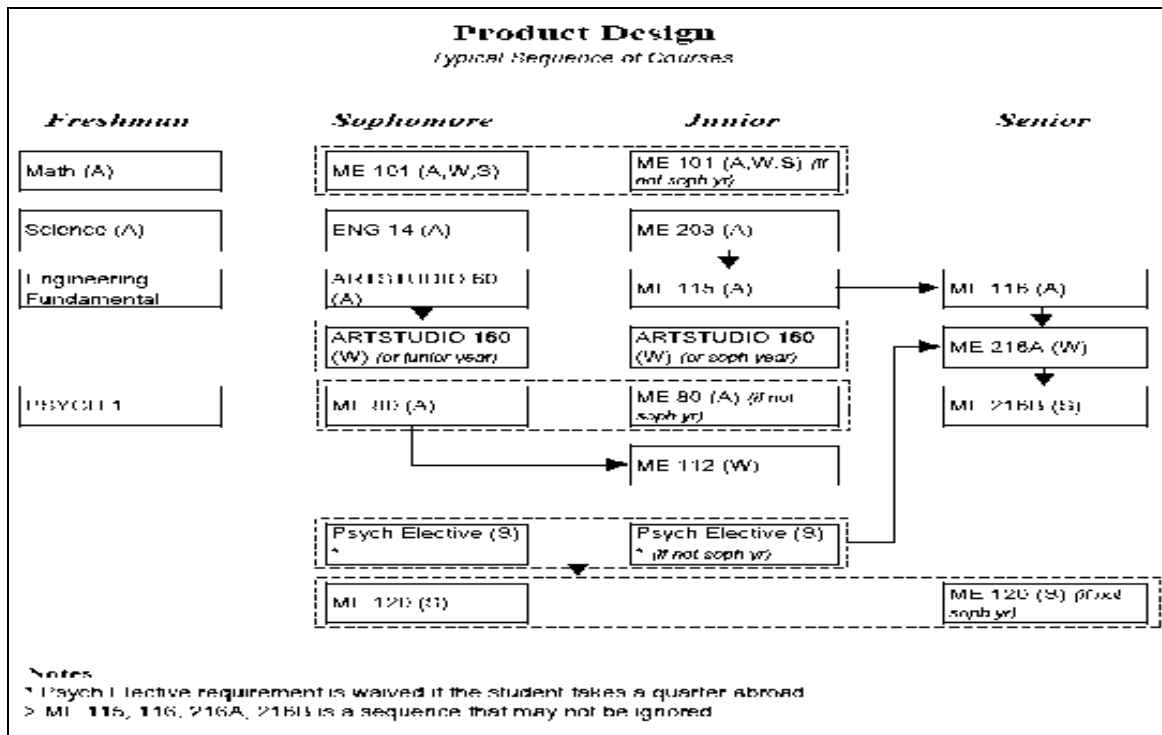
Uddannelsesprogrammet handler ikke om at skabe virtuelle produkter - alle ideer udtrykkes i sidste ende som fysiske genstande, der kan bruges af rigtige mennesker.

Adgangskrav og tværfaglighed

Alle studerende skal have minimum et års erfaring udover bachelorgraden inden optagelsen på Stanford. Gennemsnittet er tættere på 4-5 år. Alle optagne studerende har en udbygget kunst'mappe'. For ingeniører kræves det som regel, at de har studeret kunst inden de optages og omvendt gælder det for de, der har studeret kunstneriske fag forinden, at de skal have taget ingeniørfag. Andre studerende må gennemgå et intensivt forberedelsesår inden de kan optages.

Udover kunst- og ingeniørundervisere eksisterer der et samarbejde med flere andre institutter, herunder the Computer Science Department i interaktivt design samt drama, dans, psykologi.

Programmet tilbyder både graduate og undergraduate kurser. For en undergraduate kan et typisk forløb se således ud:

Områderne, der skal følges fag inden for, er mathematics, science (herunder psykologi), engineering fundamentals, technology in society og engineering depth.

For graduates ser fagfordelingen således ud:

Courses	Units
Art 60, Basic Design	3
Art 160, Intermediate Design	3
ME212, Calibrating the Instrument	2
ME303, Manufacturing and Design	4
ME313, Ambidextrous Thinking	3
ME316a, Advanced Product Design: Formgiving	3
ME316b, Advanced Product Design: Needfinding	4
ME316c, Advanced Product Design: Project	4
ME211abc, Masters Project *	12
Art360abc, Masters Project *	6
Approved Electives**	10
Free Electives	6

*ME211 & Art360 are taken concurrently for three quarters.

**Approved electives fulfill career objectives of the student. Some students wish to focus their energy in engineering, business, art or other area relevant to design, such as psychology. Most students elect a broad-based approach which spans these domains and increases their cultural awareness.

Netværk for iværksættere

Også for Stanford's Joint Program in Design eksisterer der en alumneforening. Da mange dimittender bliver iværksættere og ledere i deres egen virksomhed kan foreningen fungere som et godt netværk for de selvstændige erhvervsdrivende og en platform for videndeling inden for feltet.

Vlerick Leuven Gent Management School, Leuven, Belgien

Master Class in Service Management

Hjemmeside: <http://www.vlerick.be/education/mc/mcsm.htm>

The Master Class in Service Management er et videregående managementprogram designet til ledere med en specifik interesse for service management. Målgruppen er managere fra forskellige discipliner - både inden for marketing, turisme, strategi og performance management. Der undervises i management med fokus på interaktionen mellem serviceleverandør og kunde under leveringsprocessen og kun cases fra serviceorganisationer anvendes i undervisningen. Udover de mere indholdsmæssige mål skulle masterklassen også gerne bidrage til at den studerende har forståelse for en dyberegående analyse af service samt begreberne i service management. Efter fuldført uddannelse er målet, at den studerende har indsigt i managing service processer og derudover besidder de kommercielle og personlige kvalifikationer, der behøves i service- og generelle managementfunktioner.

Fagene inkluderer:

Modul 1: 'The nature of Service' - indføring i, hvad service er

Hvilke karakteristika skiller service fra varer. Definition af servicekonceptet. Hvordan skabes high performance servicemedarbejdere og kunder. Trends i verdensøkonomien.

Modul 2: People management

Serviceprocesser involverer både servicemedarbejdere og kunder. Samtidigheden af services fører til en naturlig sammenhæng mellem den ansattes opførsel, dennes motivation, kompetencer, tilfredshed og engagement og kundens tilfredshed. I dette modul fokuseres der på servicemedarbejderens rolle.

- People and value creation within services
- Motivating people: empowerment and/or standardisation
- Addressing competencies
- Organising services, organisational design, role stress.

Modul 3: Service operations

I dette modul fokuseres der på de emner og problemer der relaterer sig til området inden for operations management og logistik. Hvordan skal processerne håndteres, hvad skal kapaciteten af serviceydelsessystemet være og hvordan kan B-to-B services håndteres.

- Process management
- Capacity management
- B-to-B services
- Other topics of operations management (e.g. back-office/front-office; quality from operations management view: e.g. six sigma; location; measurement of operational performance by use of DEA)

Modul 4: Service marketing

Når services skal designes og håndteres er det vigtigt, at et firma giver sig tid til at lære sine kunder at kende. Kunderne bedes om at overveje et køb, som det er svært at evaluere på forhånd. Yderligere, fordi kunderne deltager i produktionsprocessen, er det en langt mere intim aktivitet end det simple køb af en vare. Et servicefirma må afdække deres kunders behov og motivation.

- Service strategy and recovery
- Self-service and e-services
- Service quality and measurement issues
- Service teams
- Service branding
- Pricing
- Profitability

Modul 5: Service strategi og performance

I dette modul sammenbindes servicestrategi (strategiproces, -indhold og -kontekst), strategiimplementering og performance management. Vi demonstrerer hvordan the balanced score card kan anvendes som et værktøj til at måle service performance. Dette modul ser på innovation og internationalisering, som begge har stor indflydelse på service management.

- Introduction to service strategy
- Service strategy and performance management:
- Performance management and performance measurement
- Service strategy and performance management for innovative companies
- Service strategy and performance management in an international context

Modul 6: Service management: en integreret tilgang

Det sidste modul integrerer de teoretiske, konceptuelle og praktiske elementer fra de foregående moduler. En integreret case vil give den studerende en hands-on integrativ læringsoplevelse i hvilken det forventes, at man anvender de tillærte koncepter og teknikker. People management, service operations management, service marketing og service strategi & performance er alle en del af denne integrerede case.

The University of Sheffield Management School, Sheffield

Hjemmeside: <http://www.shef.ac.uk/management/graduate/>

Tre undervisningsprogrammer blev i 1996 etableret her for at imødekomme behovet for professionelle med kompetencer i management i oplevelsesindustrien. Programmerne er både egnet til studerende uden erfaringer på området og til folk, der allerede arbejder i branchen og gerne vil forbedre deres styrings kvalifikationer.

Programmerne kombinerer master-niveau studierne med praktisk læring, hvor der bruges rigtige organisationer. For at udvikle de studerendes praktiske færdigheder er en del af programmerne fx 'live case study'-moduler i Events Management og planlægning, som er anført af de studerende selv.

For studerende på master-niveau består fuldtidsprogrammerne af en ni måneders undervisningsperiode efterfulgt af tre måneders research til afhandlingen. Kernefagene er ens på de tre masteruddannelser og de studerende specialiserer sig på baggrund af valgfag.

Kernefagene inkluderer:

- Finansiering
- Jura på kulturområdet
- Marketing
- Events management
- 'Fritidsstudier'
- Human Resource Management

MA/Diploma Arts and Heritage Management

Baggrunden for uddannelsen skal, ifølge instituttet selv, findes i den dynamik, der præger Arts & Heritage-sektoren i UK. Sektoren består bl.a. af en bred vifte af turistattraktioner, den sætter fokus på lokalsamfund, den tilvejebringer en værdifuld uddannelsesmæssig ressource og derudover yder den et signifikant bidrag til samfundsøkonomien.

De fleste organisationer inden for denne sektor, hvad enten det er offentlige, private eller frivillige, arbejder under strenge kortsigtede økonomiske begrænsninger og mange af dem kæmper for overlevelse. I fremtiden kan disse organisationer forvente øget konkurrence på besøgstillene - ikke kun fra andre kulturelle institutioner, men også fra en række alternative forlystelsesmuligheder. Med baggrund i dette fremtidsscenario finder man det uhyre vigtigt for organisationerne at ansætte managere, der er specielt trænet i anvendte managementfærdigheder, for at sikre organisationerne overlevelse og succes i det 21. århundrede.

Dimittenderne fra uddannelsen kommer til at arbejde inden for mange forskellige områder og organisationer, herunder bl.a. museumsmanagement, orkestre, eventmanagement, kultur og turisme.

Studieopbygningen ser således ud:

Semester 1

September to February

Students take six modules:

- Economics
- Finance
- HRM.
- Leisure Context.
- Law
- Marketing/Market Research

January/ February

Assignments.

Semester 2

February to June

Students take four modules:

- Management Principles and Practice
- Events Management
- Planning
- Research Methods

May/June

Assignments

June-September

Dissertation

All assessment is by written coursework. There are no exams.

Karriereudsigter

73% af de studerende, der tog afgang i 2000 fandt arbejde inden for tre måneder. Andre dimittender fortsatte med videre studier. De fleste studerende tager en af de tre uddannelser for at forbedre deres karriereudsigter og der er etableret tætte forbindelser til universitetets karrieresupport-kontor. Karrieresupporten, der er tilgængelig for de studerende, inkluderer bl.a. følgende elementer:

- Den studerende har kontakt til universitetets Karriereservice, som introduceres til den studerende ved studiestart.
- Den studerende opmuntres til at indsamle arbejdserfaring, betalt eller ikke betalt, og til at etablere et godt CV i kraft af instituttets fleksible tilgang til undervisning og eksamensbedømmelser.
- Karriereservice tilbyder de studerende workshops i at udfærdige og præsentere CV/jobansøgninger samt præsentationsteknikker.
- Karriereservice står bag en opslagstavle, der rummer jobtilbud og opslag om videreuddannelsesmuligheder.
- Den studerende får træning i at udfylde jobansøgninger og gå til jobsamtaler som en del af undervisningen i Human Resource Management.
- Den studerende får råd om udvikling af kvalifikationer og fortsat professionel udvikling i samarbejde med Yorkshire Museums Council.
- Instituttet samarbejder med aftagerne for at sikre, at uddannelsen lever op til de behov arbejdsgivere inden for sektoren måtte have.

MA/Diploma Leisure Management

Programmet er primært til studerende, der ønsker at arbejde i 'fritidsindustrien' - i organisationer, der spænder bredt fra musikforeninger til sportsklubber - og andre 'fritidsorganisationer'.

Strukturen er den samme som ovenstående.

MSc/Diploma Sport and Recreation Management

Henvender sig til studerende, der vil arbejde med sport på et professionelt plan - fx lede en professionel fodboldklub eller arbejde med udvikling af sportsindustrien.

Strukturen er den samme som ovenstående.